

Zhodnotenie roka 2024

Aj v tejto sviatočnej dobe vianočných sviatkov stále musíme riešiť problémy ako najlepšie prekonať nedostatok finančných zdrojov, aby to čo najmenej pocítili občania našej obce. Blíži sa koniec roka a tak môžeme rekapitulovať, ako sa nám dnes žije.

V tomto roku dostávala obec výrazne nižšie dane z príjmu fyzických osôb (tzv. podielové dane) zo strany štátu, ktoré sú hlavným príjmom obecného rozpočtu a od nich sa odvíjajú postupne všetky plánované výdavky. Za rok 2024 tak očakávame príjem z podielových daní o 2,2% nižší než bol v predchádzajúcom roku 2023 napriek rastu inflácie a zvyšovaniu miezd. Nízke podielové dane spôsobujú nemožnosť rozvoja obce a súčasný stav je dlhodobo neudržateľný, nakoľko je čím ďalej ťažšie zabezpečovať základnú prevádzku a údržbu obecného majetku a poskytovanie základných služieb obyvateľstvu. Z dôvodu potreby dofinancovania ZŠ s MŠ sme boli nútení zvýšiť v roku 2024 aj daň z nehnuteľností.

Obci sa však podarilo hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom bez zvyšovania zadĺženia. Dokonca v tomto roku bol splatený preklenovací úver vo výške 27.191 € na Výstavbu šatne a WC k budove TJ. Úver na Multifunkčný športový areál spolu s úverom na Výstavbu šatne a WC k budove TJ k 15.12.2024 činil spolu 62.054 € Prima banke.

Obci sa v tomto roku podarilo za úroveň vytriedenia komunálneho odpadu 37,66% získať z envirofonde príspevok vo výške 528 €.

S Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. prebiehajú rokovania o prevzatí do užívania Vodovodnej prípojky Horný Koniec, kde je pripojených na odber vody cca 10 domácností, pričom prevádzkovateľom tejto časti verejného vodovodu je zatiaľ obec.

Úspechom môžeme nazvať výhodne vyrokované ceny elektrickej energie a plynu pre nasledujúce obdobie roku 2025, aby sme nemuseli pristúpiť k úplnému vypínaniu verejného osvetlenia počas roka, ani obmedzovaniu základných služieb obyvateľstvu (zimná a letná údržba ciest a verejných priestranstiev), či kultúrnych podujatí.

V oblasti **investícií a nákupov drobného majetku** obec realizovala v priebehu roka nasledovné projekty a nákupy.

Obec v tomto roku realizovala rekonštrukciu podateľne na obecnom úrade, kde bola vymenená podlaha aj elektroinštalácia a zakúpený nový nábytok, aby sa občania prichádzajúci na obecný úrad za účelom vybavovania svojich záležitostí cítili príjemnejšie.

V časti obce Kút bolo realizované spevnenie brehu potoka a krajnice miestnej komunikácie o dĺžke 50 m v dôsledku povodní z minulého roka.

Pri budove ZŠ s MŠ bol rozšírený chodník, aby bolo možné bezpečne zastavovať vozidlami pri vodení detí do školy a škôlky.

V celej obci boli postupne zrekonštruované lavičky technickým pracovníkom obce výmenou drevených častí a náterom betónovej konštrukcie.

Z dotácie TTSK 1.500 € sa nám podarilo zakúpiť veľký stan, ktorý slúži pri spoločenských podujatiach ako ochrana pred slnkom aj dažďom.

Bol spracovaný projekt pre stavebné povolenie na výstavbu prístrešku medzi obecným úradom a hasičskou zbrojnicou, ktorý bude slúžiť na parkovanie hasičského vozidla.

Základná škola s materskou školou zorganizovala v tomto roku Detský karneval aj Vianočnú tržnicu v kultúrnom dome s vynikajúcim programom za vysokej účasti verejnosti, za čo patrí poďakovanie všetkým pedagogičkám, ale aj ostatným zamestnancom ZŠ s MŠ, podporovateľom a sponzorom. Z prostriedkov 2% z daní zakúpila škola novú interaktívnu tabuľu do triedy.

Obec počas roka žila bohatým **kultúrnym životom**. DHZ pokračovalo v ručnom stavaní mája sprevádzanom programom detí z MŠ a tradičným vystúpením DH Hradišťanka a založilo novú tradíciu Svätotojanských ohňov pri lipách, čo sa stretlo s obrovským

úspechom u verejnosti. Za obetavú činnosť patrí hasičom úprimné poďakovanie.

V júni sa odohral jubilejný 10. festival folku a country – Vrátnofest za účasti legendárnej českej speváčky Lenky Filipovej, ale aj amerického country speváka Willieho Jonesa.

V auguste zorganizovala DH Hradišťanka tradičnú prehliadku dychových hudieb za vysokej účasti verejnosti.

Stretnutie jubilantov, rodákov 70-nikov a dôchodcov v októbri v sále kultúrneho domu popri vystúpení žiakov a detí z miestnej Základnej školy s materskou školou a DH Hradišťanky obohatila svojim hudobným programom aj folklórna skupina Šramel z Krajného. Dňa 11.11.2024 sme si pri pomníku padlým v rámci Dňa červených makov položením venca a zapálením sviečok za účasti členov JDS, žiakov a detí z miestnej školy a škôlky a miestnej verejnosti uctili obeť vojen. Podujatia sa zúčastnil aj nový pán farár Ing. Mgr. Ivan Barus.

Témou besedy na 3. adventnú nedeľu bolo 20. výročie nášho vstupu do EÚ a NATO. Diskutovať prišli známe osobnosti, ktoré stáli pri našom vstupe do týchto organizácií: Mikuláš Dzurinda, Ivan Mikloš a František Mikloško. Hudobne obohatil adventný večer pesničkár Peter Jankú.

Celé dianie a bohatý kultúrno-spoločenský život existuje najmä vďaka aktívnej účasti spoločenských organizácií, ktoré v obci pôsobia, a s ktorými má obec veľmi dobrú spoluprácu.

Ako som už vlani spomínal na týchto stránkach šikovných mladých ľudí z našej obce, rád by som túto mozaiku doplnil o nášho občana Tomáša Sadloňa, ktorý sa tento rok stal najlepším šachovým hráčom v šachovo-barovej lige v Nitre, čím šíri aj dobré meno našej obce. Srdečne gratulujem.

V rámci **ochrany životného prostredia** ako súčasť projektu Čistý chotár 2024 sme v jarnom období zorganizovali tradičné upratovanie obce a likvidáciu divokých skládok, kde opäť najvýraznejšou účasťou pomohli členovia Poľovníckeho združenia Hradište-Osuské. O bezpečnosť priebehu celej akcie sa postarali členovia Dobrovoľného hasičského zboru. Zapojili sa aj členovia TJ Družstevník a niektorí jednotlivci.

Z podnetu DHZ sa v máji uskutočnila prvýkrát akcia Čistý potok, v rámci ktorej boli úspešne vyčistené potoky vedľa miestnych komunikácií.

V minulosti boli cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici realizované viaceré projekty na zamestnávanie uchádzačov o prácu na plný pracovný úväzok. Žiaľ v poslednej dobe nie sú vyhlasované výzvy, ktoré by boli finančne výhodné pre obec a došlo aj k vyčerpaniu ľudského potenciálu. Údržbu obce a obecných budov preto zabezpečuje jediný technický pracovník - zamestnanec obce, čo je fyzicky náročné. Napriek tomu je základná údržba obce v letnom aj zimnom období zabezpečená, za čo mu patrí veľké poďakovanie. Aktuálny rozpočet obce neumožňuje posilniť túto oblasť ďalšou pracovnou silou..V rámci projektu „Podpora udržania pracovných návykov“ pracujú pre obec 2 aktivační pracovníci, ktorí vykonávajú pomocné práce pri upratovaní obecných budov, avšak s nízkym časovým fondom, za čo im úrad práce poskytuje sociálne dávky, ale nedostávajú riadnu mzdu.

Obec plnila počas roka aj úlohy, ktoré jej vyplývajú z **preneseného výkonu štátnej správy**. Voľby prezidenta 23.3.2024 a 6.4.2024, ako aj voľby do Európskeho parlamentu 8.6.2024 zvládla obec bez komplikácií.

Obec počas roka spracúvala a administrovala viaceré žiadosti o dotácie a granty z európskych fondov, štátnych dotácií, aj dotácií samosprávneho kraja. Z tých väčších treba spomenúť podanú žiadosť na Envirofond o dotáciu na komunálnu techniku – traktor s príslušenstvom a žiadosť o dotáciu z Fondu na podporu športu na Športovú infraštruktúru v areáli ZŠ s MŠ, nakoľko výzva z MIRRI SR, kde sme mali podanú žiadosť, bola začiatkom tohto roka zrušená. V tomto roku bola opätovne podaná žiadosť na TTSK o dotáciu na stavebný projekt cyklotrasy Hradište pod Vrátnom - Brezová pod Bradlom k územnému a stavebnému konaniu, avšak bezúspešne. Rovnako nebolo vyhovené žiadosti o dotáciu na individuálne potreby obcí z Ministerstva financií SR, kde

sme žiadali prostriedky na rekonštrukciu miestnej komunikácie v Dolnom Konci. Písanie žiadostí o rôzne granty a dotácie si vyžaduje veľa energie, aj nemalé finančné prostriedky na spracovanie dokumentácie. Obec preto musí veľmi zodpovedne zvažovať, na ktoré výzvy bude reagovať a kde má reálnu šancu uspieť, aby nedochádzalo k zbytočným stratám, avšak bez podávania žiadostí, aj keď s istým rizikom, nemáme šancu získať žiadne prostriedky nad rámec rozpočtu.

V budúcom roku obec plánuje z vlastných prostriedkov rezervného fondu zrealizovať rekonštrukciu miestnej komunikácie v Dolnom Konci v časti „Pod hájkom“, keďže momentálne nie sú plánované žiadne výzvy zo štátu pre malé obce na dotáciu na rekonštrukcie miestnych komunikácií.

Na výmenu autobusových zastávok v centre obce spolu s úpravou okolia bol spracovaný projekt aj podaná žiadosť cez MAS Podhoran na Pôdohospodársku platobnú agentúru o schválenie nenávratného finančného príspevku.

Z dôvodu vládou schválenej konsolidácie, zvýšenej DPH a nákladov bola obec nútená od nového roka 2025 zvýšiť poplatky na odpady o 16%, príspevok na MŠ a Školský klub o 3€ mesačne a zaviesť paušálny príspevok na časť režijných nákladov v Školskej jedálni vo výške 5€ mesačne.

Záverom môžem konštatovať, že riadením obce neboli spôsobené žiadne škody. Takisto obec nečelila žiadnym exekúciám, pokutám, ani sankciám zo strany štátnych orgánov alebo organizácií, čo potvrdila aj kontrola zo strany Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v budove ZŠ s MŠ, ktorej výsledok bol, že neboli zistené žiadne závady. Obec pravidelne zabezpečuje všetky potrebné revízie, čo stojí tiež nemalé prostriedky z obecného rozpočtu.

Oceňujem príkladnú pomoc pri rozvoji obce a ďakujem hlavne zástupcovi starostu, poslancom obecného zastupiteľstva, kontrolórke obce, všetkým zamestnancom obecného úradu, zamestnancom ZŠ s MŠ, predsedom a členom všetkých spoločenských organizácií pôsobiacich v obci, sponzorom a v neposlednom rade všetkým občanom, ktorí svojou trezivosťou, podporou, ale aj aktívnym pričinením prispievajú k rozvoju našej obce.

Ing. Lukáš Piroha
starosta obce
Hradište pod Vrátnom

V Hradišti pod Vrátnom 13.12.2024